

Beskrivelsen af den gældende ordning i rapporten viser, at der allerede i dag består en lang række muligheder på dette område, og at disse muligheder også rent faktisk anvendes af myndighederne. Den gældende ordning består både af lovregler og af forskellige praktiske foranstaltninger.

Det er arbejdsgruppens opfattelse, at der på nogle enkelte - men væsentlige - punkter er behov for nye regler og initiativer, jf. nedenfor.

Efter arbejdsgruppens opfattelse er det herudover meget vigtigt, at myndighederne sætter fokus på den kendsgerning, at vidner i et vist omfang ikke tør stå frem af frygt for represalier. Myndighederne bør opfatte dette som et væsentligt problem og være indstillet på at prioritere dette område og at afsætte de nødvendige ressourcer hertil. Frem for alt drejer det sig om i den daglige indsats at vægte vidnebeskyttelsen højt.

Arbejdsgruppen understreger, at det i forbindelse med overvejelser om en forstærket indsats på dette område er vigtigt at holde sig for øje, at vidner i langt de fleste tilfælde ikke er i fare for at blive udsat for sådanne overgreb. Man bør derfor være meget opmærksom på at undgå, at en øget fokusering på vidnebeskyttelse skaber en forøget frygt blandt personer, der skal afgive forklaring som vidne. En frygt, der som nævnt i de fleste tilfælde vil være ubegrundet. I den forbindelse bør man også undgå at skabe forventninger, som ikke kan opfyldes. Det gælder navnlig med hensyn til anvendelsen i praksis af de mere vidtgående beskyttelsesforanstaltninger.

Uanset om et vidnes frygt for represalier erfaringsmæssigt oftest er ubegrundet, er det imidlertid vigtigt, at myndighederne anerkender, at frygten desuagtet for vidnet er en realitet. Når en person direkte eller indirekte giver udtryk for en sådan frygt, er det derfor vigtigt, at myndighederne forholder sig til denne frygt og søger at fjerne eller mindske frygten ved samtale med vidnet eller andre foranstaltninger.

Forslagene om *almindelig vidnebeskyttelse* omfatter:

- Etablering af en ordning med kontaktperson hos politiet
- Uddannelse af personalet hos politiet, anklagemyndigheden og domstolene med henblik på bedre at kunne håndtere sager, hvor vidner kan blive truet
- Nye regler om forhåndsafgørelse om dørlukning m.v., før selve retssagen starter
- Udvidet adressebeskyttelse for vidner
- Etablering af særskilte venterum for vidner i retten
- Iværksættelse af praktiske foranstaltninger med henblik på at beskytte vidner i forbindelse med deltagelse i retsmøder

Forslagene om *vidnebeskyttelse i sager af helt særlig karakter* omfatter:

- Beskyttelse af vidner uden for retsmøder
- Vidnebeskyttelsesprogram, herunder mulighed for ny identitet eller flyttested

Som det fremgår af pkt. 4.4. nedenfor, omfatter lovforslaget et enkelt af forslagene i rapporten (forhåndsafgørelse om dørlukning m.v.). Herudover vil Justitsministeriet - i overensstemmelse med et forslag i rapporten - fremsætte ændringsforslag til det allerede fremsatte lovforslag om styrkelse af samarbejdet mellem retterne og pressen (nr. L 78 af 5. november 1998) med henblik på at gøre det muligt at nedlægge navneforbud af hensyn til vidners sikkerhed.

De øvrige forslag i rapporten kan gennemføres administrativt.

Arbejdsgruppen foreslår således bl.a., at der i de straffesager, hvor det skønnes relevant, udpeges en *kontaktperson hos politiet eller anklagemyndigheden*, som vidnet kan henvende sig til. Det vil typisk ikke være relevant i færdselsstraffesager og andre sager om mindre grove lovovertrædelser. Ordningen skal lette kommunikationen mellem politiet/anklagemyndigheden og vidnet samt modvirke misforståelser som følge af, at flere forskellige medarbejdere taler med vidnet. Kontaktpersonen kan enten være en politimand, der har deltaget i efterforskningen af sagen, eller den anklager, der skal møde i sagen for retten.

Efter en vedtagelse af lovforslaget vil Justitsministeriet anmode Rigsadvokaten om at fastsætte retningslinier med henblik på etablering og den nærmere udformning af ordningen med kontaktpersoner.

Forslaget i rapporten om *personaleuddannelse* går ud på, at personalet ved politiet, anklagemyndigheden og domstolene bør gives den nødvendige viden til at kunne håndtere sager, hvor vidner kan blive udsat for vold eller trusler m.v. Det gælder både viden om de retlige og praktiske muligheder for at beskytte sådanne vidner og viden om, hvordan selve kontakten til vidnet bør gribes an. En sådan uddannelse vil også kunne medvirke til at skabe en øget opmærksomhed om utrygge vidner, så personalet i nødvendigt omfang på eget initiativ rejser spørgsmålet om vidnebeskyttelse over for vidner.

Efter en vedtagelse af lovforslaget vil Justitsministeriet tage initiativ til, at det i de relevante uddannelsesudvalg inden for ministeriets område overvejes, hvordan emnet vidnebeskyttelse kan indgå i grund- eller efteruddannelsen af de forskellige personalegrupper. Det vil i den forbindelse kunne overvejes, om undervisningen i emnet vidnebeskyttelse helt eller delvis